

Indoevropské jazyky

Indoevropská jazyková rodina sestává z následujících jazyků a jazykových větví (jmenujeme nejstarší a nejdůležitější představitele jazykových seskupení; S=satemový, K= kentumový).

1. jazyky indoíránské (S)

a) indoíránské (árské) jazyky: staroindický jazyk - **védština** (od 1500 př. Kr., religiózní hymny, teologická literatura) a **sanskrt** (cca od r. 500 př. Kr.).

b) íránské jazyky: **avestština** (jazyk posvátných spisů Zoroastrova náboženství, 1- pol. 1. tis. př. Kr.), o něco později mladší avestština, dále **staroperština** (nápis perských velkokráľů 6./4 stol. př. Kr.).

2. **anatolské jazyky (K): chetitština** (17./12.stol. př. Kr.), **palajština, luvijština** (14./13. stol. př. Kr.), hieroglyfická luvijština (15./8. stol. př. Kr.); **lykijština** (5./4. stol. př. Kr.), **lýdština** (5./4. stol. př. Kr.), **kárština** (5/4. stol. př. Kr.).

3. **tocharština (K): tocharština A** = východní, **B** = západní, 6.-8. stol. po Kr., převážně religiózní budhistické texty.

4. **arménština (S):** od 5. stol. po Kr.

5. **řečtina (K): mykénština** (14./13. stol. př. Kr.), od 8. stol. liteartura (Homér) a začátek nápisné alfabetské dokumentace; dialekty: iónsko-attické, aiolské, dórské, arkádokyperské.

6. **albánština (S):** od 15. stol. po Kr.

7. **italické jazyky (K): latína, faliština, oština, umberština, sabinština (jihopikénština), menší dialekty a venetština.** (Potomky latiny jsou **románské jazyky**, mladší).

8. **keltština (K): a)** pevninská keltština - a **galština** (200 př. Kr. - 200 po Kr.), **lepontština** (5. - 1. stol. př. Kr.), **keltiberština** (2. - 1 stol. př. Kr. – Španělsko).

b) ostrovní keltština a **stará irština** (nápis od 4. stol. po Kr. literatura od 7. stol.); **stará kymérština** (velština, od od 8. stol.), **skotština, bretonština, kornština.**

9. **germánské jazyky (K):** runové nápis od 2. stol.;

a) východogermánské: **gótština** (Wulfilův překlad bible 4. stol. Po Kr.);

b) severogermánské: staronordické (praseverské runy od 3. stol. Po Kr., literatura 8./16. stol.) pak **staronorský, staroislandský, starošvédský, starodánský;**

c) západogermánské: **staroanglický** (od 7. stol.), **starohornoněmecký** (od 8. stol.) a **starosaský** (od pol. 9. stol.).

10. **baltské jazyky (S): stará pruština** (texty 16./17. stol.), **litevština, lotyšština** (od 16.stol.)

11. **slovanské jazyky (S): staroslověnština** (= starobulharština od 9. stol.)

a) východoslovanské jazyky: **ruština, ukrajinština, běloruština.**

b) západoslovanské jazyky: **čeština, slovenština, polština, kašubština, lužická srbština** (horní a dolní)

c) jihoslovanské jazyky: **srbština, chorvatština, slovinština, makedonština, bulharština** a (staroslověnština).

12. **fryžský jazyk (K):** z Malé Asie (doložen od 8. - 5. stol. př. Kr. stará fryžtina a po přelomu letopočtu - nová fryžtina.).

13. **mesapština (?):** v Apulii (ca 500 nápisů z 5. - 1. stol. př. Kr.).